

Paweł A. Leszczyński

Konferencja międzynarodowa Adam
Mickiewicz – wieszcz narodów
słowiańskich Republika Białoruś,
Brześć 27 – 29 maja 2005 r.

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 13, 301-302

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

**Konferencja międzynarodowa
Adam Mickiewicz – wieszcz narodów słowiańskich
Republika Białoruś, Brześć 27 – 29 maja 2005 r.**

Stowarzyszenie Społeczne Polska Macierz Szkolna „POLESIE” – Oddział w Brześciu było organizatorem międzynarodowej konferencji poświęconej roli Adama Mickiewicza jako wieszca narodów i rzecznika odzyskania niepodległości przez Polskę. Patronat nad przedsięwzięciem sprawowali Konsul Generalny RP w Brześciu – Romuald Kunat i Wydział Generalny Obwodowego Komitetu Wykonawczego w Brześciu, przy współdziałaniu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Fundacji na rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny oraz – Fundacji „Pomoc Polakom na Wileńszczyźnie”.

Każdy z uczestników otrzymał imienne zaproszenie od pani Marii Sulimy – preza PMS „POLESIE”, które było podstawą uzyskania jednorazowej bezpłatnej wizy białoruskiej dla uczestników spoza terytorium tego państwa.

Przyjechali uczestnicy z Polski, Litwy (Wanda Zajączkowska – „Kurier Wileński”), Niemiec, Francji (Roman Gorecki-Mickiewicz – potomek Wieszcza). Polscy uczestnicy pochodzili z Gorzowa, Wrocławia, Poznania, Torunia, Gniezna, Białegostoku, Rzeszowa, Częstochowy oraz Warszawy i Olsztyna.

Nasz wyjazd na Białoruś przypadł w wyjątkowo niekorzystnym dla nas Polaków czasie, gdy rządzący od prawie 11 lat Białorusią jej prezydent Aleksander Łukaszenka wybrał sobie na głównego wroga Polskę, co doprowadziło do brutalnej ingerencji podległych mu służb w działalność Związku Polaków na Białorusi, jednej z największych organizacji pozarządowych w tym państwie.

Grupa gorzowska biorąca udział w konferencji składała się m. in. z następujących osób: Wilhelmina Rother, Kazimierz Suproniuk, Kazimierz Korpowski, Olgierd Hert oraz piszący te słowa. Należy podkreślić, że Kazimierz Suproniuk jest prezesem Zarządu Krajowego Towarzystwa Miłośników Polesia z siedzibą w Gorzowie. Zrzesza ono m.in. gorzowian urodzonych bądź mających korzenie w Pińsku, Baranowiczach, Brześciu czy Kobryniu. W ramach wspomnianego wyżej Towarzystwa ma się ukonstytuować Koło Pińskie. Powstał również zamysł nawiązania partnerstwa pomiędzy placówkami oświatowymi Pińska i Gorzowa i zainicjowania w ten sposób tak wartościowych kontaktów pomiędzy mieszkańcami obu miast.

W konferencji brała udział m.in. Jolanta Śmiałowska z Polskiego Radia SA – Program dla Zagranicy, reprezentująca Redakcję Białoruską.

Dnia 27 maja uczestnicy konferencji na czele z Konsulem Generalnym RP złożyli wiązanek kwiatów na brzeskim cmentarzu garnizonowym. Tego samego dnia zwiedziliśmy również Twierdzę Brzeską. Wieczorem odbyło się spotkanie z działaczami Polskiej Macierzy Szkolnej „Polesie” oraz wieczór poetycki i muzyczny w wykonaniu dzieci i młodzieży z Klubów Młodej Polonii. Śpiewane były m.in. piosenki Maryli Rodowicz („Niech żyje bał”).

Dnia 28 maja w centrum Brześcia zostały złożone kwiaty przy pomniku Adama Mickiewicza. Następnie, w jednej z reprezentacyjnych sal obiektu władz miejskich odbyła się

inauguracja całodniowej konferencji. Ze strony białoruskiej wzięli w niej udział: Leonid Cupryk – wicegubernator obwodu brzeskiego (odpowiednik wicewojewody w Polsce), senator (tzn. członek drugiej izby parlamentu – Rady Republiki) – Aleksiej Skapun, a także zastępca naczelnika do spraw kultury miasta Brześć. L. Cupryk wywołał większe zainteresowanie swoim przemówieniem, gdy stwierdził w jego końcowej frazie, iż – naród białoruski wybrał na prezydenta człowieka z ludu – Aleksandra Grigorijewicza Łukaszenkę, któremu bliska jest socjalna orientacja gospodarki. Senator Skapun zaznaczył, iż Ziemia Brzeska to kraina pamiątek historycznych i stąd pochodził król Stanisław Leszczyński. Potem zaś obrał wątek sukcesów gospodarczych swojego państwa.

W ramach konferencji wygłoszono parę referatów ukazujących sylwetkę Adama Mickiewicza w różnych okresach jego życia, wraz z ukazaniem implikacji z nimi związanych na profil jego twórczości, jak również program, jaki prezentował w odniesieniu do sprawy polskiej. Przedstawiono jego okres studencki, związki z Filomatami i Filaretami. Konfrontowano jego poezję z np. twórczością Aleksandra Puszkina, starając się ukazać wspólne cechy ich romantycznych wizji. Nie zabrakło rozważań o programie mesjanistycznym i praktycznym zaangażowaniu Wieszcza w sprawę restytucji niepodległości Polski. W tym kontekście przypomniano sylwetkę Mickiewicza publicysty w świetle jego tekstów z okresu, gdy był redaktorem „Trybuny Ludów”. Na konferencji tej na postać Adama Mickiewicza starano się spoglądać holistycznie, stąd nie pominięto spraw sercowych, czyli miłości do Maryli (Marianny) Wereszczakówny, która – jak wiadomo – nie była spełniona. Nie zabrakło też wzmianki o roli Andrzeja Towiańskiego w jego życiu duchowym, czy też o odmiennych punktach widzenia w zestawieniu z Juliuszem Słowackim. W jednym z referatów poruszono opisy przyrody i zwierząt w twórczości Mickiewiczowskiej. Podkreślono, że tworzył po polsku, ale poruszał się w ciągu swojego życia w środowisku wielokulturowym. Dodać trzeba, że w trakcie konferencji zorganizowana była wystawa książek o Mickiewiczu w języku polskim, białoruskim i rosyjskim.

Po konferencji zaistniała możliwość zwiedzenia Brześcia, m.in. Soboru Symeonowskiego.

Spotkanie brzeskie dało sposobność do wymiany myśli, poglądów i materiałów między różnymi instytucjami działającymi w Polsce a skupiającymi mieszkańców dawnych Kresów Wschodnich. Szczególnie wielu spośród najstarszych uczestników miało okazję do odwiedzenia miejsc, w których przyszli na świat.

Dnia 29 maja uczestniczyliśmy w wycieczce życiowym szlakiem Mickiewicza. Byliśmy w Zosiu i w Nowogródku. W tym drugim mieście zwiedziliśmy Muzeum Adama Mickiewicza, a także kościół. Podróżując, mijaliśmy piękne zielone przestrzenie, gdzie nie brakuje jezior. Wieczorem po powrocie nad brzegiem rzeki Muchowiec miało miejsce pożegnalne ognisko z muzyką.

Przewidywane jest wydanie publikacji z referatami przedstawionymi na konferencji. W planach działaczy PMS „POLESIE” są kolejne przedsięwzięcia ukazujące wybitne sylwetki mieszkańców Polesia w kontekście sąsiedztwa polsko-białoruskiego w zmieniającej się Europie. Istnieje konieczność poszerzenia współpracy pomiędzy polskimi a białoruskimi organizacjami pozarządowymi, co pozwoli zbudować więzi zaufania, a te będą silniejsze od odgórnjej propagandy A. G. Łukaszenki.

Paweł A. Leszczyński